

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 28 de Febrer de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4.509

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1,25
En provincias, trimestre. 4,-
Extranger y Ultramar. 8,-
Anuncis, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d'Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.^{na} N. afectada de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, douchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.

—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'asar sense cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa. Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo lligítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
Tónich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Unica casa productora pera la exportació á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Mariorell, S. en C. Carrer Montserats número 30.

JOSEPH GRAU RABASCALL
METJE-CIRURGIÀ
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE
TOST GERMANS
Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista
Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contentatius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, ler.—REUS

L' IMPERIALISME,

MALALTIA MORAL DELS POBLES MODERNS
Caldría desenganyarse ben be: de la Forssa, significat per tal l' imperi de la brutalitat organizada, no'n poden derivar sino actes de violencia ó d' intimidació.
D'aquí que creguem fermament que un dels corchs més rósegadors de la societat moderna, en gayrebé las mes de las nacions, sia 'l predomini exágerat del militarisme, d'aquí

que fns espantin las rengleras de xifras ab las quals las Estadísticas nos ilustren sovint respecte dels efectes dels contingents dels exercits de terra; del número, qualitat y poder material de las unitats navals que forman las esquadras; del coeficient relatiu de potencies destructoras de las mes novas armas y dels mes recentment inventats agents quimichs explosius, en totas las nacions.
Si; hi ha quelcom de criminal en aixó; re-vesteix tot lo caracter agravant de la premeditació aquest desitj insá d' anar acumulant;

a qui pot mes, elements sobre elements de destrucció, enginys y més enginys de guerra.
Lo mes pitjor es que tot aquest aparat de forsa no serveix pas sempre, exclusivament, pera la propia defensa de cada poble en llytas de caracter internacional, ni tant sols pera cooperar al millor éxit d' una agressió concreta, per injustificada que la volguem suposar, dintre del terreno propi d' aquellas relacions externes d' Estat á Estat; no. Sino que, devengadas, s' emplea, també, en oprimir sistemáticamente als propis súbdits, dintre de cada colectivitat política, ja porque alguns d' aquestos sián d' una rassa distinta de la dominant (exemple: lo que li succellex a la infelís Polonia ab los russos y ab los prussians), ja porque s' consideri aquest ó l' altre territori colonial com a país de conquesta (exemple: la conducta observada pels francesos a Madagascar, la dels inglesos a la India).
Ara be: Per de prompte, a tothom que sia democrata de cor, deu repugnarli profundament aquest concepte atrabiliari del absolutisme del Poder polítich del Estat, entés en lo sentit y baix la forma que a tal concepte atribueixen las escolas y 'ls partits reaccionaris. Además, pera poguer sostenirlo a ultransa, afegim ara nosaltres—est olorgar, com deyam, massa predomini dintre de la societat civil, als régtiens autoritaris als organismes de forsa. Y aixó, ja per si sol, es sempre eminentment perillós.
Pero, qu' n' ha la transcendéncia del esperit d' agressió, de dominació ó de conquesta—com se valga dirho;—quan la saturació d' aqueixa veritable febre de predomini ó d' hegemonia polítich s' arriba á sponderar fins d' Estats quina constant tradició histórica se'n presenta com a essencialment expansiva, liberal y democrática; allavors qué dirém?
Oh! allavors, podrém dir que ni tant sols nos queda ja la trista seguretat de que han de ser sempre humans y democrátichs aquells

pochs pobles que a la Llibertat tot ho deuen... La burgesa Unió Americana y la Gran Bretanya, es a dir, lo poble de la Convenció de Luisiana (ahont per primera vegada en lo mon se proclamaren los "Drets del Home") y 'l poble de la Magna-Charta; la terra de Washington y la patria de Cromwell, acaban de llensarse, més àvidament que no pas ningú, per las corrents del Imperialisme polítich y del militarisme.

Després d' aixó, ja no cab ni somniar— ¿ab quin dret?...—que altres pobles més rutinariament organitzats que aquestos, molt menos civilitzats, tal vegada més apurats per sas necessitats perentorias d' expansió territorial ó comercial, se mostrin com a més humanitaris ó com a menos lladres... ¿No fora aixó, per ventura, procedir sense conseqüència ni lògica ab ellis mateixos y ab los principis fonamentals de sa organització, eventualment agressiva?... ¿No implacaria, també, la renúncia tácita a seguir una política exterior enérgica, com aquella de que parlava 'l comte Okuma a las Cambras japonesas?...

Mentrestant y per directa conseqüència, aixis las colectivitats com los individus, segueixen patint baix lo jou dels improductius gastos y de las pesadas responsabilitats que 'ls origina aquesta política d' agressió brutal dels grans Estats. "Los monuments socials de la forsa—com ha dit un autor—son cada cop més grandiosos. Los homes, los canons, los fusells, los explosius, tot està a punt. Los exercits sempre preparats..."

Y tot—aixó es lo més sensible—no més que pera satisfer concupiscencias interessadas de certas cellas d' oligarcas, de verdaers sindicats d' explotadors de la política, malament disfressats ab lo nom y ab los tributs de governants dels pobles.

MANUEL XUCLÁ Y MAURICIO.

FE, PATRIA Y AMOR

Cada paraula d' aquest tema es per si sola seductora y totas tres acobladas forman un imán de triple potencia, per quin imán nosaltres, apóstols del catalanisme, nos tenim de deixar atraer, imán que te tant de encisador com d' humanitari.

Aquest tema ha d' esser la vanguardia de nostre programa, aquest lema ha d' esser l' empleat, per nosaltres. Fé y constancia en nostre programa; Patria, treballar per assolir bon nombre d' adeptes; Amor a tots nostres germans, ensems que a la terra.

Aquest es lo lema que habèm de predicar a tots quants sigan indiferents a nostre programa y als acoblats en ell, refermarlosi una volta mes aquesta bella trinitat.

Aquest lema ha d' esser l' arma que ha de servir per engroixir més y més nostras filas y aquest lema ha de servir perque las generacions venideras estigan ben assabonadas d' aquest amor a la Patria, tant necessari per assolir sas reivindicacions.

Si, los ulls los habèm de tindre fit a fit en las generacions del avenir, ja que a ellas los hi tocarà seguir lo camí traçat per nosaltres. Habèm de treballar perque las generacions que 'ns segueixan vingan a la lluyta de la vida plenas d' aquest amor a la Mare Patria, a nostra nacionalitat. Per lograrho habèm d' infiltrar la bona sava a la dona ja que d' ella depent la criansa de sos fills, en l' estat de comensalshi a ensenyar que com perque l' arbre puji dret ó tort, ab fruyt madur ó vert.

Si la dona està ben saturada d' aquest amor al terror que ha nascut, la generació que vindrà pujarà també ab aquest amor.

Per lo tant nostre esforç ha d' esser en convencer a la dona, dich mal, convencer, a esta dona se li ha de demostrar la necessitat que n' hi ha de que deixi los motllos vells, los motllos que li han ensenyat quant era jove, quan anava a la escola y per lo tant quant encara no capia; se li ha de fer veurer la necessitat que n' hi ha de que arrenconi los vells, ja que no 'ns portaran en lloch per deixar

lloch a los nous, quins de poch en poch se van obrint pas, aduch los esculls ab que tenen que combatre.

Es del tot necessari a la dona, en be d' ella, que deixi los rutinaries que l' enxiquireixen, per abressarse ab los motllos nous parlats suara, perque la dona catalana s' enlayri y 's converteixi en vera matrona, y siga espill de dones y de mare.

L' apostolat de la dona es mes gran, l' apostolat de la dona es mes alt, ja que a ella se deurá que la cullita venidera siga mes nombrosa en fruyt, y que aquest fruyt sia matlejat ó no.

La importancia de que la dona estiga ben persuadida es molta, la responsabilitat nostra envers la nacionalitat també es gran. Per lo tant si treballém en favor d' aquest ideal, serém dignes hereus del casal de nostres avanspassats.

La dona per si sola, per naturalesa, es aymanut de dues de les virtuts que forman lo lema que capsa aquestes ratlles. Fé y Amor son les virtuts que per rahó natural es ver aymant. De Patria es de lo que no te instint, per causes degudes al modo d' esser de la dona, mes falta sols que un saturat del amor que ella coneix tant li fasia compondrer la Patria per assolir que d' ella n' ixi una Patria sana y robusta, ben masele y del amor que allavors coneixia d' un sol tint, ovira la vida d' un altre, l' amor a la Patria y allavors ella se desveillarà per aquestes virtuts que tant be escuchen a la dona quan van agermanades.

Donchs, treballém perque aquestes tres virtuts tant humanitarias vagin acoblades dins lo cor de la dona; treballémhi en be de nostre Patria, puig que tart ó d' hora veurém la florida de nostres esforços.

Les causes santes, de Deu son benehides.

JOAN QUERA Y CÓRDOBA.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 27 de Febrer de 1903

Naiements

Carme Llenera Bayerrí.—Francisca Torres Sardá.—Jaume Ferré Genovés.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Joan Banayjam Claramunt, 75 anys, Concepció 11.

Calendari catalá

Sant d' anyu.—S. Romá

Sant de demá.—S. Rossendo

Surt lo SOL a las 6 h. y 26 m. y 's pon a las 5 h. 41 m.; surt la LLUNA a las 6 h. 55 m. y 's pon a las 7 h. 4 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

DEL ESTRANJER

Paris 27.

Lleó XIII

Roma.—Lo Sant Pare 's troba molt delicat a conseqüencia d' haverse refredat.

Lo sen metge doctor Lapponi li ha recomanat que descansi.

Un individu de l' embaixada espanyola diu que 'l Papa, durant una de las audiencias va sufrir un desmay.

Sistema monetari

Washington.—La Cambra dels representants ha votat la ley relativa al sistema monetari a Filipinas, però sense la esmena aprovada pel Senat lo 16 d' aquest mez.

Lo Senat després aprová la esmentada ley sense dita esmena.

Complot anarquista

Nova-York.—La policia ha descobert un nou complot anarquista.

Lo dia 25 de mars havia de celebrarse a París una reunió d' anarquistas, pera designar als encarregats d' assessinar a alguns monarcas europeus.

Colisió

Charleston (Virginia Occidental).—Hi ha hagut una colisió entre gendarmes y vagnistas.

Han resultat tres vagnistas y un gendarme mort y sis vagnistas y dos gendarmes ferits.

Mr. Chamberlain

Capetown.—Anit va marxar a bordo del "Norman" Mr. Chamberlain.

L' infanta Eularia

Lo cardenal Sancha

Roma.—Ha arribat l' infanta donya Eularia.

Ha sigut rebuda pel personal de la embaixada d' Espanya al Vaticá.

La infanta assistirá a las funcions del Jubileu y serà rebuda pel Papa en audiencia particular.

Ahir va arribar lo cardenal Sancha.

Acort

Un despatx de Berlín diu que Inglaterra s' ha posat d' acort ab Fransa, pera deixar a n' aquesta potencia en llibertat d' acció en la qüestió del Marroch, ab la condició de que Fransa reconegui a Inglaterra la ocupació permanent del Egipte.

ASSOCIACIÓ CATALANISTA DE REUS

L' Associació Catalanista, com a colectivitat la més antiga dins de las regions d' aquesta Circunscripció electoral, «convoca» a tots los catalanistas a una reunió que tindrà lloch dilluns vinent dia 2 de Mars en lo domicili de la «Lliga Catalanista» a las deu del demati pera tractar d' assumptos referents a las próximas eleccions.

Reus 27 Febrer 1903.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari.

ELECTORALS

A fi de que las cosas se fassin ben fetas, com deuen haverse de fer dintre de la práctica del nostre programa, la Associació Catalanista de Reus y sa comarca, com a entitat més antiga de dintre aquest districte electoral ha convocat a una assemblea comarcal que 's celebrarà en son lloch social lo próxim dilluns a las deu del demati a representacions de entitats catalanistas y delegats de anteriors assembleas de la Unió Catalanista de la circunscripció de Tarragona Reus y Falset al objeete de deliberar y pendre acorts sobre diferents punts relacionats directament ab las eleccions proper de Diputats a Corts.

Podém assegurar, perque ho sabém de bona tiuta, que en la dita reunió hi acudirán representants no tant sols de Tarragona, Falset y aquesta ciutat, sino també dels més amagats y petits poblets del districte. En l' afany que s' observa en aquestos treballs preparatoris se pot compondre l' entusiasme que regna en tota la comarca pera ocuparse de la cosa pública.

Ja era hora que 'l poble 's preocupés de la seva vida per si mateix, arrencant la tutela de las mans dels pares de la patria d' ofici. En aquesta ciutat, tant com a Tarragona, menden dejan las reuniones y consultas y s' está preparant tot sens deixar ni un punt olvidat pera que l' organització en la próxima campanya siga completa.

Lo dia 26 tingué lloch a Madrid la sessió de la Junta Central del Cens ab assistencia del senyors marqués de la Vega de Armijo,

Moret, Dánvila, Garcia Alix, marqués de Figueroa, Eguilior, Rodrigañez, Suárez Inclán, Capdepon, Lastres, Pidal, Villaverde, marqués de Teverga, Silvela y Salmeron.

S' ha donat compte del vot particular del senyor Dánvila, quina síntesis es ja coneguda, ó sia la de declarar la incompetencia de la Junta Central del Cens pera entendre en la circular d' en Maura.

Lo dictamen de la ponencia del senyor Capdepon (travall detallat que ha merecut los elogis del senyor Salmeron) acaba ab los següents paragrafs:

"La Junta, donchs, invita al Govern a que dongui una aclaració digna y justificada en aquest assumpto, convencentse de que 'l sentiment de la mes alta y exquisita prudencia ha sigut, es y serà sempre condició inherent a tot acte de govern.

"Heus aquí lo que l' infrascrit se permet proposar a la Junta y si, com es d' esperar, la Junta així ho acorda y mereix al Govern una resolució satisfactoria, hauria acabat dignament la cuestió que en altra ecasió no podria ser resolta sino pel Congrés dels diputats, al quin se donaria compte, com així ho exigeix lo número set del article 18 de la ley Electoral, y com en la actualitat existeixen las Corts, a ellas deu dirigirse la Junta, cumplint en aquesta forma dita disposició legal, de la mateixa manera que així fou acordat per dita Junta en assumpto semblant en 1890.

"Las conclusions del senyor Salmeron son:

"Primer. Imposar al ministre de la Governació una penyora de mil pessetas per haver conculcat, ab sa circular de 19 del corrent, la ley electoral pera diputats a Corts, quina penyora 's farà efectiva en los termes y forma que disposa 'l número quint del article 18 y pel article 109 de dita ley.

"Segon. Declarar que no 's deu obediencia a dita circular y que en conseqüencia quedan subjectes a la jurisdicció disciplinaria de Junta 'ls governadors, delegats y agents de totas classes pels actes que, apart dels que poguessin tenir caracter de delictes, realisesin en contravenció als preceptes de la ley electoral.

"Tercer. Donar compte al Congrés dels diputats, adjuntantse a la comunicació que ha de dirigirse al efecte copia dels vots propostos pels vocals que forman la ponencia a la deliberació de la Junta.

"Quart. Demanar al Rey que en us de la prerrogativa que li concedeix la Constitució procedeixi a lo que ab apremi reclaman en sentit de la ley y 'l respecte a la funció de sobirania que en las eleccions exerceix la Nació, que es absolutament incompatible ab tota intervenció del Govern, decretant la reunió de las actuals Corts, a fi de que 's dongui obligat y immediat compliment al número sisé del article 18 de la ley actual."

La Junta ha rebutjat lo parer del senyor Dánvila per vuyt vots contra set.

Lo parer d' en Salmeron es rebutjat per unanimitat, y 'l d' en Capdepon es aprovat per vuyt vots contra set.

La Junta comunicará al Govern los acorts que inclouhen una censura al ministre de la Governació.

CRONICA

En altre lloch d' aquest número publicuem l' anunci de l' Associació Catalanista d' aquesta ciutat a la que per dret d' antigüetat pertoca convocar als delegats de las comarcas de la circunscripció de Tarragona, Reus y Falset, aixis com als Directores de la Premsa Catalanista y Presidents de societats catalanistas pera tractar de la conveniencia de pendre part en las properas eleccions pera Diputats a Corts.

Molt nos plau la iniciativa presa, puig era hora te deixondirse y fer una crida dels elements regionalistas de las Comarcas pera fer una profitosa campanya ab unitat y forsa. Bo es recordar que a Reus lo catalanisme hi té

fondas arrels y que ha sigut aquí un dels bressols del actual moviment, que ara començat Catalunya puig si bé s'passen aquí temporades d'ensopiment, la fermesa de las conviccions no ha desmayat jamay y subsisteixen los elements fermes y nombrosos que motivaren l'Assamblea de Reus, que avuy s'han aumentat ab los elements joves y valents que sortits cada any de las universitats y escoles se posan al costat nostre pera defensar las redemptoras doctrinas regionalistas.

No duptem, donchs, que si nostres companys se posan a la tasca ne farán bona feyna y nosaltres estarem al seu costat ab fé y entusiasme.

Demà, Diumenge, tindrà lloch en lo "Centro Católico" d'aquesta ciutat una vetllada literaria-musical dedicada a S. S. lo Papa Lleó XIII ab motiu de son 25 aniversari pontifical, qual vetllada se regirà baix lo següent

PROGRAMA

- Sinfonia per piano y armonium.
- "Himne a Lleó XIII," poesia per don Joseph Auvé.
- "León XIII y la sociedad actual," discurs pronunciat per don A. Navarro.
- "Nota pulchra," Música de don Joseph Maria Ballvé, terceto pels senyors Vilella, Riba y Anguera.
- "El trobare," poesia per don J. Sans.
- "Al Sagrat Cor de Jesús," poesia per don Emili Escoda.
- "Ave verum," música de Bordese, duo pels senyors Riba y Anguera.
- ** poesia per don Francesch de P. Bertrán.
- "Visca Lleó XIII," per don C. Odena.
- "Himno a León XIII," Música de don Joseph Ribera, a quarteto y chor d' homes y veus.

Segona part

- "A León XIII en el 25 aniversario de su pontificado," poesia per don M. Martí.
- "León XIII y la libertad humana," discurs per don Jaume Simó.
- "La Caridad," de Rosini a terceto de veus per los senyors Vilella, Riba y Anguera.
- "La Germana de la Caritat," poesia per don Joseph Ciurana.
- Parafrahis sobre l'"Bendita sea tu pureza," per don Joseph Maria Ruano.
- "Bendita sea tu pureza," música per don Marian Baró y solo per don C. Vilella.
- "Lo Monastir," poesia per don Joan Pellicer.
- "Prólogo de un drama," per don Juli Pascual.
- "Adhesió al Papa," discurs per don J. Carbonell.

"Firme la voz," música del mestre Candi, cant popular a chor.

L'acte comensarà a las nou en punt.

S'ha constituït a Olot una associació titulada "Lliga de Defensa Industrial de Olot y sa comarca."

La nova Associació tindrà per objecte treballar pera lo foment y millora dels elements productors de dita vila y comarca, defensant al propi temps, quan lo cas ho requereixi, los drets dels industrials en sas relacions ab l'Estat, provincia ó municipi, valentse per aixó de cuans medis legals estigan a son alcans.

S'ha disposat que quedi anulada y s'tinga per no publicada la real ordre de fetxa 14 del corrent (B. O. número 36), sobre substitució per altres documents dels poders d'alcances d'individuos que serviren en los exercicis d'Ultramar per personas distintes dels acreedors directes, continuant vigent en totes sas parts pera çits efectes la real ordre de 9 de juliol de 1902.

Lo director de la Guardia civil, general de divisió don Frederich Pando, ha dirigit una circular als sub-inspectors dels tercis y quefes de comandancias y puestos, en la que s'ha disposa que quan la forsa de dit institut surti

del cuartel pera previndre ó reprimir cualsevolga desordre, y 'ls grupos sediciosos aculleixan la presencia de la forsa ab pedradas, xiulets ó altre cualsevolga demostració de protesta, fassin foch contra 'ls grupos, prévis los tres tochs d'atenció.

Aquesta circular l'han rebut també los Governadors civils y capitans generals quefes dels cossos d'exercit.

Per consums se recadaren en lo dia de ahir pessetas 60741.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparèixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C. BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podem anunciar que ha sigut versut lo terrible mal venereo y sífilítich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venereo y Roob anti-sífilítich
CONSTANCI.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS
del dia 27 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Baròmetre aneroides	Gras d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	761	79			Ras
15	761	79		2	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS		VEN	DIRECCIÓ	CLASSE	NUVOLS
	Máxim	Mínim				
9	Sol 24	7	13	N.E.	cirr	0'3
15	Sol 19		16	S.	cum	0'3

Secció comercial

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	78'40	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	31'	Amortisable	97'80
Norts	64'20	Ob. 5 p.º	Almansa 104'37
Alicant	98'35	Id. 3 p.º	Fransas 59'32
Vitalici V.	—	Id. 8 p.º	Orense 52'75

PARIS   **MADRID**
Exterior —   Interior 78'40

— GIROS —
Paris 34'10   Londres 33'74

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	92'30
Portugués	32'45
Rie Tinto.	12'52
Norts.	229—
Alicant.	348—

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venta al centat de tota classe de vaors cotisables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij.	—	33'25	—
" 60 "	—	—	—
" 3 dij.	—	—	—
" vista.	33'65	33'65	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	34'
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals   Diner.   Paper.   Oper.

Gas Reussenca.	650		
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Coton.	100	110	
C. Reussenca de Françias.	—	—	30
C. Reussenca de Françias privilegiadas	5	—	—
per 100.	525		
Electra Reussenca.	—		
Manicomi de Reus.	—		

J. MARSANS ROY Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	78'40	BARCELONA
Amortisable 5 p.º	97'80	Francs 34'10
Colonial	—	Lliuras 33'74
Mercantil	—	MADRID
Norts	64'30	Interior 78'42
Alicant	98'20	Francs 34'
Orenses	31'	PARIS
Obs. Fransas 2 1/4	59'25	Exterior 92'25
Id. Almansa 5 0/0	—	Nortes 228'
Id. Id. ayt.	—	Alicant 348'

Ordres de Borsa. Compra y venta al centat de tota classe de vaors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LA PALMA

La Junta de Govern d'aquesta societat invita als senyor socis de la mateixa a una reunió general extraordinaria que tindrà lloch lo proper diumenge dia primer de Mars a dos cuarts de quatre de la tarde, pera tractar en ella d'assuntos referents a la societat.

Lo que s'annuncia pera general coneixement dels saynors socis.
Reus 27 Febrer de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, Mario Cort.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

Empresa Hidrofórica a Reus

De conformitat ab lo previngut en los articles 9vè, 10, 14, 15, 16, 17 y 23 dels Esta-

tuts y 8tè, 10 y 23 del Reglament, se convoquen als senyors Accionistas pera la Junta General ordinaria que s'farà lo dia 1er. de Mars próxim a las 10 del matí en lo nou local de la Societat, carrer de Castelar núm. 36, pis segon.

Ademés en virtut del acordat en la Junta General ultimament celebrada, quedarà desde dilluns próxim de manifest lo projecte de reforma del Reglament, pera que 'ls senyors accionistas puguin estudiar lo mateix.

Lo que per acort de la Junta Directiva y d'ordre del senyor President se comunica a V. als efectes conseqüents.

Reus 20 de Febrer de 1903.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presb.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen rápidas y orpendents curacions en las enfermetats següents:

- Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.
- Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.
- Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Càlculs renals y hepáticos, etc.

D. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell.
2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 27.

Defunció
A darrera hora de la tarde ha mort ha Madrid lo general Hiestrosa.

De Marina

Per defunció del general Gomez Imaz y per passe a la reserva del general Garía, ascendiran a contralmirall en Joseph Maria Warleta, y a capitá de navili de primera classe en Joseph Ferrandiz y a capitá de navili n' Arthur Llopis.

Ha demanat lo passe a la reserva 'l general de sanitat de la Armada en Joseph Baza. Se troba malalt de grabetat l'Intendent general interi de Marina senyor Morillo.

Aviat se concedirà 'l retiro al oficial que ha sigut del negociat segon del ministeri de Marina senyor Mazabru.

Aquesta darrera determinació se diu que es a conseqüencia del designament d'uns empleats del ministeri de Marina que va firmar per sorpresa en Sánchez de Toca.

Soldats contusos

Los informes oficials fan ascendir a catorze lo número de soldats del regiment de Murcia que varen resultar ferits a conseqüencia del successos de Vigo.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 Expres 7'05 " " 9'14 "
 Mixto 8'41 " " 1'03 trde.
 Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 Correu 2'14 trde. " 5'24 trde.
 Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde.
 Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 Correu 9'47 " " 1'05 trde.
 Omb. 12'35 " " 5'32 "
 Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 Expres 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
 Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 Expres 9'44 nit " 3'01 "
 Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Expres 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 Correu 7'— " " 2'06 trde.
 Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Viubodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 Merc. " " 1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Viubodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " 9'44 " " 10'18 "
 Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
 Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde el dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE D. ANTON BARDJOY
 HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
 Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convençut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fuix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als incredul, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.
 A Reus, en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mèdicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillams, dimecres y divendres a las 12.

LAGRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas

La Gresham té constituït lo dipòsit exigit perdas Lleys fiscals vigen'ls com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de puñt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras hera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, tempietes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrichs y escultòrichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUÏTS

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsalla

SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francès

ESPAÑE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi.—No 's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malalta; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bonas.

Den mil certificats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblem bo qu' es sempre l'Elixir Verdi, es un tònich analéptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres païssos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuus, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortes y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en todas las farmacias a dos pessetas frasco.